Rechten van slachtoffers – per land

Nederlandene

U wordt als **slachtoffer** beschouwd wanneer U rechtstreeks vermogensschade of ander nadeel heeft geleden, bijvoorbeeld letsel of bezittingen die zijn gestolen of beschadigd, door een incident dat naar Nederlands strafrecht een strafbaar feit (misdrijf of overtreding) oplevert. Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen kunnen slachtoffer zijn. Aan het slachtoffer van strafbare feiten kent de wet, per 1 januari 2011, een aantal individuele rechten toe, vóór, tijdens en na het strafproces. Tot 1 januari 2011 is de wettelijke regeling beperkt tot de benadeelde partij. De rechten van slachtoffers zijn op dit moment beschreven in een aanwijzing van het College van Procureurs-Generaal.

Het **strafproces** omvat i**n Nederland** in ruime zin het geheel van handelingen vanaf het opsporingsonderzoek tot en met de afsluiting door middel van ofwel een eindbeslissing van de officier van justitie, dan wel een vonnis van de rechtbank. Gedurende het opsporingsonderzoek, waarin de dader wordt gezocht en bewijs wordt verzameld, staat de politie onder leiding van het openbaar ministerie. Als er voldoende bewijs is verzameld neemt de officier van justitie de beslissing om de zaak te vervolgen bij een rechtbank of zelf af te doen. Dat laatste kan bijvoorbeeld door zelf een transactie aan te bieden aan de verdachte of een strafbeschikking op te leggen. De rechtbank die de strafzaak te beoordelen krijgt zal na het onderzoek ter terechtzitting bepalen of, op grond van het aangebrachte bewijsmateriaal, de verdachte al dan niet schuldig dient te worden verklaard en te worden bestraft.

De volgende pagina's nemen U mee door de opeenvolgende fasen van de strafprocedure, met beschrijving van Uw rechten gedurende het voorbereidende onderzoek, het eindonderzoek ter terechtzitting en ná de terechtzitting. U kunt ook meer lezen over de hulp en ondersteuning die U kunt verkrijgen.

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(OLD)1- Mijn rechten tijdens het voorbereidend onderzoek
Hoe en waar kan ik aangifte doen?
Hoe kan ik bijhouden wat de autoriteiten doen na mijn aangifte?
Hoe kan ik betrokken zijn bij het voorbereidend onderzoek naar het strafbare feit?
Wat zijn mijn rechten als getuige?
Ik ben minderjarig. Heb ik andere of meer rechten?
Welke informatie kan ik verkrijgen van de politie of van slachtofferhulp gedurende het voorbereidend onderzoek?
Kan ik rechtshulp ontvangen?
Hoe kan ik beschermd worden als ik in gevaar ben?
Welke diensten en vormen van assistentie kan ik krijgen gedurende het voorbereidend onderzoek?
Zijn er mogelijkheden om tot een schikking te komen of een bemiddeling te beginnen tussen de dader en mij?
Hoe zal mijn zaak verder gaan na afsluiting van het voorbereidend onderzoek?
Kan ik bezwaar maken als mijn zaak wordt afgesloten zonder dat zij door een rechtbank is beoordeeld?
Ik ben een buitenlander. Hoe worden mijn rechten en belangen beschermd?
Meer informatie

Hoe en waar kan ik aangifte doen?

Als u slachtoffer bent geworden van een strafbaar feit dan wel kennis heeft van een strafbaar feit dat een ander is overkomen kunt u mondeling **aangifte** doen bij het dichtstbijzijnde of elk ander politiebureau. U kunt ook schriftelijk aangifte doen door een brief te schrijven aan de plaatselijke politie of de officier van justitie. Er zijn geen voorschriften voor de vorm waarin de aangifte moet worden gedaan.

U mag als slachtoffer ook iemand anders schriftelijk machtigen om namens u aangifte te doen. De gemachtigde krijgt daarmee geen andere rechten dan dat van het doen van de aangifte namens u. In sommige gevallen kunt u ook elektronisch aangifte doen met de computer (zie voor meer informatie http://www.politie.nl/).

U kunt in beginsel in alle talen aangifte doen, maar de politie-ambtenaar die de aangifte moet opnemen kan u vragen om te zorgen voor vertaling of vertolking. Als u gebruik maakt van een (door u betaalde) tolk is daarvoor geen vergoedingsregeling van toepassing.

Het recht om aangifte te doen kent geen wettelijke verjaringstermijn.

In geval u aangifte doet zal de politie een schriftelijk proces-verbaal van aangifte opmaken waarin alle door u verschafte feitelijke informatie wordt opgenomen, evenals uw persoonlijke gegevens (naam en adres). Er zal u gevraagd worden zich te identificeren met een geldig identiteitsbewijs (paspoort, rijbewijs of identiteitskaart) en om het proces-verbaal van de aangifte te ondertekenen.

Voor sommige strafbare feiten is het nodig om uitdrukkelijk vervolging te verzoeken, als u echt wilt dat de dader vervolgd wordt. Dat zijn de zogeheten klachtdelicten: een aangifte volstaat dan niet. Dit is bij voorbeeld het geval bij belediging, schaking, afdreiging en belaging. Vraagt u bij twijfel aan de opnemende politiebeambte of aangifte volstaat als basis voor een vervolging van uw vermoedelijke dader.

Hoe kan ik bijhouden wat de autoriteiten doen na mijn aangifte?

De politiebeambte die de aangifte opneemt zal een administratief zaaksnummer geven aan (het dossier dat begint met) het proces-verbaal dat opgesteld wordt. Dat nummer wordt aan u medegedeeld zodat u dat kunt noemen als u later informeert bij de politie over de voortgang. U hebt recht op een kopie van uw aangifte en deze krijgt u van de politie mee.

Nadat de politie de zaak heeft ingestuurd naar het parket van de officier van justitie (het Openbaar ministerie) krijgt zij nog een ander nummer, het parketnummer.

Op het politiebureau kunt u alleen informeren naar de voortgang onder verwijzing naar het zaaksnummer dat de politie aangegeven heeft: men kent daar niet het parketnummer. Bij het Openbaar ministerie kunt u zowel het administratieve zaaksnummer als het parketnummer gebruiken om naar uw zaak te informeren.
Vanaf 2011 zijn in heel Nederland 10 slachtofferloketten operationeel waar u terecht kunt met vragen over het verloop van uw zaak. In deze loketten werken medewerkers van politie, openbaar ministerie en Slachtofferhulp Nederland samen om u zo goed mogelijk te informeren en te ondersteunen bij het uitoefenen van uw rechten. U hoeft dan zelf niet meer te kiezen welke organisatie u belt voor informatie.
Belangrijker is dat u, op het moment van de aangifte, gevraagd zal (moeten) worden of u op de hoogte wilt worden gehouden van de voortgang van uw zaak. Als u dat wilt, dan zal de politie en ook het openbaar ministerie actief zorg dragen voor de informatieverschaffing over elke belangrijke ontwikkeling. U kunt dan nog daarnaast zelf ook inlichtingen proberen in te winnen over de voortgang. Minimaal dient u, indien u dat wenst, door de politie op de hoogte te worden gehouden van het eventuele afzien van opsporing en van het inzenden van de zaak naar de officier van justitie. De officier van justitie dient u te informeren over de vervolging en de datum van de terechtzitting en over eventuele invrijheidsstelling van de verdachte (in het geval deze voorlopig gehecht is) of de veroordeelde (vrijlating na de gevangenisstraf).

Hoe kan ik betrokken zijn bij het voorbereidend onderzoek naar het strafbare feit?

Als u aangifte doet zult u alles willen vertellen wat u weet over het voorgevallen strafbare feit. De politie gaat met die informatie aan de slag om nog meer feiten te verzamelen die als bewijs kunnen dienen en om de dader op te sporen als die nog niet bekend is. Vaak is de informatie uit het proces-verbaal van aangifte al voldoende in dit stadium, maar het kan zijn dat de politie later nog meer informatie van u als slachtoffer/getuige nodig heeft. In dat geval zal de politie u opnieuw willen spreken.
Als slachtoffer hoeft u zelf niets te bewijzen in verband met daad of dader. Maar als u nadere informatie (in welke vorm dan ook) tot bewijs wilt overhandigen aan de politie of de officier van justitie dan kan dat. Er is echter geen verplichting bepaalde documenten die u aanlevert aan het dossier toe te voegen. Per 1 januari 2011 kunt u een verzoek doen aan de officier van justitie om documenten toe te voegen aan het dossier. De officier van justitie kan dit alleen in bepaalde gevallen weigeren, bijvoorbeeld in het belang van het onderzoek. Weigert de officier van justitie het document toe te voegen dan kunt u binnen 14 dagen na de schriftelijke mededeling van de officier van justitie bezwaar aantekenen bij de rechtbank.
U kunt ook bepaalde vormen van opsporingsonderzoek verzoeken maar u heeft daarop in het algemeen geen recht: de recherche of de officier van justitie verantwoordelijk voor uw zaak zullen beslissen of de verzochte onderzoekshandelingen nuttig en noodzakelijk zijn.
Mocht een rechter-commissaris bij de zaak betrokken worden in een zogeheten gerechtelijk vooronderzoek, dan kan het zijn dat hij of zij u wil horen. Bij die gelegenheid zou u bepaalde vragen, die u graag aan de verdachte gesteld wilde hebben, voorstellen. In deze fase zou ook de verdachte zelf of via zijn raadsman bepaalde vragen aan u kunnen laten voorleggen.
Alleen indien noodzakelijk, kan de rechter-commissaris u ook uitnodigen om aan een reconstructie van het strafbare feit deel te nemen. Dat komt echter zelden voor. In beginsel vinden alle onderzoekshandelingen buiten uw aanwezigheid en deelname plaats.
Indien u slachtoffer bent van een zeer ernstig misdrijf zal de officier u uitnodigen voor een gesprek, waarin hij zal toelichten hoe hij over de zaak denkt en u de gelegenheid zal geven uw gevoelens, ervaringen en wensen uit te spreken. De officier zal daarmee verder rekening houden, maar is niet tot iets bepaalds verplicht. In zulke ernstige zaken kunt u ook een schriftelijke slachtofferverklaring opstellen of op laten stellen (door Slachtofferhulp Nederland), die aan het dossier kan worden toegevoegd. In het Engels wordt dit een Victim Impact Statement genoemd. De schriftelijke slachtofferverklaring kan ook als basis dienen voor het spreken als slachtoffer ter terechtzitting, een recht waarvan slachtoffers van ernstige misdrijven (spreekrechtwaardige delicten) gebruik kunnen maken.
Bij de aangifte van een strafbaar feit zal u als slachtoffer gevraagd worden of u schadevergoeding wilt ontvangen. Als u dat wilt, zal dat genoteerd worden in het dossier en kan een schaderegelaar van de politie aan de slag gaan om, zodra de verdachte bekend is, tot een schaderegeling te komen. De schaderegelaar zal als de schade eenvoudig vast te stellen is, de dader de schade niet betwist en bereid is in één keer te betalen de schade regelen tussen slachtoffer en dader. Wordt niet aan de voorwaarden voor schaderegeling voldaan of betaalt de dader niet dan kan het Openbaar Ministerie de schade regelen.
Daarnaast kunt u echter ook besluiten tot het indienen van een zelfstandige civiele schadevordering in de strafprocedure door middel van voeging. Die vordering zal met een formulier dienen te worden gedaan, dat u zal worden toegestuurd door de behandelende officier van justitie. Indien u dat wilt kan een medewerker van Slachtofferhulp Nederland u helpen met het invullen van het formulier: dat wordt u aangeraden vanwege de complexiteit van de materie. U dient zoveel mogelijk alle documenten die kunnen dienen om de schade aannemelijk te maken toe te voegen aan het formulier (rekeningen voor medische en psychologische consulten en voor de vervanging van vernielde goederen e.d.). De strafrechter zal de schade en de schadevordering beoordelen en indien deze beide duidelijk en goed onderbouwd zijn en voortvloeien uit het tenlastegelegde strafbare feit, zal de rechter de vordering toewijzen als de verdachte wordt veroordeeld.
Uw vordering als civiele partij moet bij voorkeur via de officier van justitie worden ingebracht en aan hem worden toegezonden minimaal twee weken voor de terechtzitting. Officier en rechter kunnen daarvan dan via het dossier kennis nemen. U kunt echter ook nog mondeling ter zitting een vordering indienen: het risico dat die dan zal worden afgewezen is echter groot omdat dan een zorgvuldige beoordeling daarvan niet gemakkelijk meer plaats kan vinden.
Als slachtoffer heeft u vanaf 1 januari 2011 het recht om stukken uit het dossier, die voor u van belang zijn, te raadplegen. Die inzage kan u echter door de officier van justitie geweigerd worden onder andere in het belang van de privacy van anderen of zwaarwichtige gronden aan het algemeen belang ontleend. Tegen zo´n weigering kunt u binnen 14 dagen in beroep gaan bij de rechtbank waaraan het parket van uw officier verbonden is. Hetzelfde geldt voor de weigering door u voorgestelde documenten aan het dossier toe te voegen.

Wat zijn mijn rechten als getuige?

U kunt door de politie of een rechter-commissaris worden opgeroepen om te worden gehoord als getuige. In beide gevallen bent u verplicht om aan de uitnodiging gehoor te geven. Voor het verhoor door de rechter-commissaris geldt dat u wettelijk recht hebt op een tolk of andere vormen van ondersteuning als u het spreken of schrijven niet machtig bent.

Ik ben minderjarig. Heb ik andere of meer rechten?

Als u een minderjarig slachtoffer bent dat moet worden gehoord (als slachtoffer-getuige), dan vindt dat horen zoveel mogelijk plaats in uw vertrouwde omgeving (thuis) of op een locatie buiten het politiebureau. Politiebeambten die daarvoor speciaal getraind zijn zullen het verhoor afnemen en het geheel zal worden opgenomen op audiovisuele band. Indien nodig zult u kunnen worden geplaatst in een beschermende omgeving.
Indien het gaat om kindermishandeling zult u hulp en ondersteuning ontvangen van het gespecialiseerde Advies- en Meldpunt Kindermishandeling.

Welke informatie kan ik verkrijgen van de politie of van slachtofferhulp gedurende het voorbereidend onderzoek?

Na het opnemen van uw aangifte zal de politiebeambte u informeren over het bestaan van slachtofferhulp. Als u behoefte heeft aan praktische of juridisch hulp of u wilt uw verhaal kwijt dan kunt u contact opnemen met Slachtofferhulp Nederland. Als u geen bezwaar maakt worden uw gegevens meestal door

de politie doorgegeven aan Slachtofferhulp Nederland waarna een medewerker van Slachtofferhulp binnen enkele dagen contact met u opneemt. Alleen bij eenvoudige delicten als fietsendiefstal wordt er niet actief contact met u opgenomen. U kunt echter altijd zelf contact met Slachtofferhulp Nederland opnemen.
Bij de aangifte van een strafbaar feit zal u als slachtoffer gevraagd worden of u schadevergoeding wilt ontvangen. Als u dat wilt, zal dat genoteerd worden in het dossier en kan een schaderegelaar van de politie aan de slag gaan om, zodra de verdachte bekend is, tot een schaderegeling te komen. De schaderegelaar zal, als de schade eenvoudig vast te stellen is, de dader de schade niet betwist en bereid is in één keer te betalen de schade regelen tussen slachtoffer en dader. Wordt niet aan de voorwaarden voor schaderegeling voldaan of betaalt de dader niet dan kan het Openbaar Ministerie de schade regelen.
Daarnaast kunt u echter ook besluiten tot het indienen van een zelfstandige civiele schadevordering in de strafprocedure door middel van voeging. Die vordering zal met een formulier dienen te worden gedaan, dat u wordt toegestuurd door de behandelende officier van justitie. Indien u dat wilt kan een medewerker van Slachtofferhulp Nederland u helpen met het invullen van het formulier: dat wordt u aangeraden vanwege de complexiteit van de materie.
Ook zal u, op het moment van de aangifte, gevraagd (moeten) worden of u op de hoogte wilt worden gehouden van de voortgang van uw zaak. Als u dat wilt, dan zal de politie en ook het openbaar ministerie actief zorg dragen voor de informatieverschaffing over elke belangrijke ontwikkeling. Minimaal dient u, indien u dat wenst, door de politie op de hoogte te worden gehouden van het eventuele afzien van opsporing en van het inzenden van de zaak naar de officier van justitie. De officier van justitie dient u te informeren over de vervolging en de datum van de terechtzitting, de uitslag daarvan (het vonnis) en over eventuele invrijheidsstelling van de verdachte of veroordeelde.
Als slachtoffer heeft u vanaf 1 januari 2011 het recht om stukken uit het dossier, die voor u van belang zijn, te raadplegen. Die inzage kan u echter door de officier van justitie geweigerd worden onder andere in het belang van de privacy van anderen of zwaarwichtige gronden aan het algemeen belang ontleend. Tegen zo´n weigering kunt u binnen 14 dagen in beroep gaan bij de rechtbank waaraan het parket van uw officier verbonden is.
Slachtoffers van zeer ernstige misdrijven kunnen een gesprek met de officier van justitie verzoeken (en aangeboden krijgen) waarin de officier gewenste inlichtingen zal geven over de strafzaak en de stappen die daarin zullen worden gezet.
Slachtofferhulp, politie en openbaar ministerie kunnen u ook inlichten over uw recht een slachtofferverklaring op te stellen of het spreekrecht uit te oefenen.
Vanaf 2011 zijn in heel Nederland 10 slachtofferloketten operationeel waar u terecht kunt met vragen over het verloop van uw zaak. In deze loketten werken medewerkers van politie, openbaar ministerie en Slachtofferhulp Nederland samen om u zo goed mogelijk te informeren en te ondersteunen bij het uitoefenen van uw rechten.

Kan ik rechtshulp ontvangen?

Voor juridisch advies kunt u in ieder geval zonder kosten terecht bij Slachtofferhulp Nederland.
U kunt zich ook laten bijstaan door een advocaat die u ook mag vertegenwoordigen op de terechtzitting als u hem daartoe machtigt. In beginsel komen de kosten van een advocaat voor uw eigen rekening. Afhankelijk van uw inkomen heeft u recht op gesubsidieerde rechtsbijstand waarbij (een deel van) de kosten van een advocaat voor rekening komen van de staat. Uw advocaat kan bij de raad voor rechtsbijstand verzoeken om een subsidie (toevoeging). Bent u slachtoffer van een ernstig gewelds- of zedendelict dan kunt u ook in aanmerking komen voor kosteloze rechtsbijstand. Het Juridisch loket kan u hierover nader informeren.
Als U een rechtsbijstandverzekering heeft hangt het van de polisvoorwaarden af of u daarop een beroep kan doen.

Hoe kan ik beschermd worden, als ik in gevaar ben?

Indien u repercussies (dreigementen e.d.) vreest als gevolg van uw aangifte kunt u de politieambtenaar vragen uw adresgegevens buiten het proces-verbaal van aangifte te houden. U kunt in plaats daarvan een briefadres kiezen, bijvoorbeeld dat van het politiebureau of dat van een advocaat. Geheel anoniem aangifte doen kan in Nederland alleen in zeer uitzonderlijke gevallen. Wel kunt u geheel anoniem een misdaad melden, maar een melding is geen aangifte (zie http://www.meldmisdaadanoniem.nl/). Als u goede redenen heeft om represailles na de aangifte te vrezen zal in het voorbereidende onderzoek zoveel mogelijk getracht worden uw identiteit af te schermen.
Als u opgeroepen wordt als slachtoffer-getuige kunt u verzoeken te worden gehoord buiten de aanwezigheid van de verdachte. Dit geldt zowel voor het horen door de rechter-commissaris in het voorbereidende onderzoek als voor de fase van de terechtzitting.
Onder omstandigheden kunt u als bedreigde getuige worden aangemerkt, waarvan niet wordt verwacht dat deze ter terechtzitting (in het openbaar) zal getuigen. De rechter-commissaris neemt dan het getuige-verhoor af en houdt uw identiteit anoniem. U verschijnt dan niet ter terechtzitting. Als u meent dat uw leven, gezondheid, de veiligheid van u of uw naasten of uw economische bestaanszekerheid bedreigd zouden kunnen raken als gevolg van uw verklaringen, spreek daar dan over met de officier van justitie die uw zaak behandelt.
Andere beschermingsmogelijkheden bestaan voor slachtoffers van bepaalde misdrijven. Bent u slachtoffer van huiselijk geweld dan zou u geplaatst kunnen worden in een opvangvoorziening voor mishandelde personen (bijv. een ‘vrouwenhuis’). Voor gevallen van huiselijk geweld bestaan in de 35 gemeenten voor de vrouwenopvang een Steunpunt Huiselijk geweld dat steun en bescherming kan bieden. Voor minderjarige slachtoffers van huiselijk geweld bestaat het Advies en Meldpunt Kindermishandeling dat zorg en hulpverlening kan organiseren. Een mogelijke maatregel is het huisverbod dat aan personen van wie een dreiging van geweld uitgaat kan worden opgelegd door de burgemeester van uw woonplaats. Dit geldt voor tien dagen en houdt in dat de woning niet mag worden betreden en dat er ook geen contact mag worden gelegd met de bedreigde gezinsleden.
Voor slachtoffers van mensenhandel zijn – verspreid over Nederland- opvangvoorzieningen beschikbaar. Via – onder meer - de politie kunt u als slachtoffer van mensenhandel hiernaar worden doorverwezen. De politie meldt een vermoedelijk slachtoffer dat gebruik wenst te maken van de bedenktijdfase aan bij het Coördinatiecentrum Mensenhandel (ComensHa), die ook de zorgcoördinator vrouwenopvang inschakelt. Deze opvangvoorzieningen zijn ook voor u beschikbaar indien u na wilt denken of u met de Nederlandse overheid wilt samenwerken in een strafrechtelijk opsporings- of vervolgingsonderzoek Mensenhandel en nog geen geldige verblijfspapieren heeft.
Een andere vorm van bescherming wordt geboden door een zorgvuldige bejegening. Als u slachtoffer bent van een zedenmisdrijf wordt u gehoord door speciaal daarvoor opgeleide politiemedewerkers met specifieke vaardigheden en inzicht in slachtofferbehoeften en –belangen. U kunt verzoeken in zulke gevallen op een andere plaats dan het politiebureau te worden gehoord. Verhoren worden door twee ambtenaren afgenomen en audiovisueel vastgelegd, tenzij u daar bezwaar tegen maakt. De politiebeambten zullen actief verwijzen naar passende hulpverlening en als er lichamelijk onderzoek nodig is zal dat worden gedaan door een persoon van hetzelfde geslacht.

Welke diensten en vormen van assistentie kan ik krijgen gedurende het voorbereidende onderzoek?

U kunt zich altijd melden bij Slachtofferhulp Nederland, ongeacht de aard van het strafbare feit waarvan u slachtoffer bent geworden. Alle diensten en vormen van hulpverlening door Slachtofferhulp zijn gratis. In veel gevallen zal Slachtofferhulp Nederland actief contact met u opnemen. Alleen in zeer eenvoudige zaken of als u zelf bezwaar maakt geeft de politie uw gegevens niet door aan Slachtofferhulp Nederland.
Naast slachtofferhulp kan er rechtshulp worden geboden en kunt u zelfstandig medische en psychologische hulp krijgen, die echter betaald moet worden tenzij u een beroep op uw verzekering kunt doen. Slachtofferhulp Nederland kan u helpen de weg te vinden naar de voor u noodzakelijke vormen van steun en hulp. De kosten van medische en andere hulp kunnen worden opgenomen als schadeposten in een civiele vordering in de strafprocedure wanneer u die

indient. Burgers van de 27 lidstaten van de Europese Unie en die van Ijsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland kunnen voordeel hebben van de zogeheten European Health Insurance Card.

Zijn er mogelijkheden om tot een schikking te komen of een bemiddeling te beginnen tussen de dader en mij?

Na de aangifte zal de politie informeren of u schadevergoeding wilt en als u die wilt zal zo spoedig mogelijk worden geprobeerd de schade te regelen als de dader bekend is. Dit wordt gedaan als de schade eenvoudig vast te stellen is, de verdachte is gehoord en bereidt is de schade te vergoeden, de schaderegeling in korte tijd is af te handelen en de dader de schade niet bestrijdt. Als de dader dan de schade – via een overheidsrekening - vergoedt kan dit een grond zijn voor de officier van justitie om de dader niet te dagvaarden ter terechtzitting.

In alle gevallen kunt u als slachtoffer een verzoek indienen bij de organisatie Slachtoffer in Beeld, om een **slachtoffer-dader gesprek** te organiseren. Ook de dader kan een dergelijk verzoek indienen waarna u benaderd wordt. Een dergelijk gesprek vindt alleen plaats met instemming van zowel dader als slachtoffer en is geheel vrijwillig.

Een slachtoffer-dadergesprek staat los van het strafrecht. Dat betekent dat een ontmoeting tussen slachtoffer en dader niet als straf kan worden opgelegd. Ook is deelname van een dader aan een slachtoffer-dadergesprek voor de rechter officieel gezien niet van belang in het strafproces. Een slachtoffer-dadergesprek kan zowel voor als na het strafproces plaatsvinden. Als een slachtoffer-dadergesprek plaatsvindt voor het strafproces, dan wordt Justitie geïnformeerd over het verloop door middel van een kort, feitelijk verslag. Hierin staat alleen of de bemiddeling daadwerkelijk tot contact heeft geleid, en op welke manier het contact heeft plaatsgevonden (bijvoorbeeld een gesprek of een briefwisseling). Slachtoffer en dader hebben de mogelijkheid om, als zij dit willen, gezamenlijk het feitelijke verslag aan te vullen. Dit kan alleen als beide partijen alle aanvullingen goedkeuren.

Hoe zal mijn zaak verder gaan na afsluiting van het voorbereidend onderzoek?

Als alle noodzakelijke onderzoekshandelingen zijn verricht en de officier van justitie van mening is dat alle feiten duidelijk genoeg zijn vastgesteld zal deze een beslissing nemen met betrekking tot de afdoening van de strafzaak. De officier van justitie heeft daarbij verschillende keuzen: hij kan dagvaarden om de zaak door een rechter te laten onderzoeken en berechten, maar hij kan ook zelf de zaak afdoen door de verdachte een transactie voor te stellen of een strafbeschikking op te leggen. Hij kan ook beslissen dat het voorgevallene niet te bewijzen valt of geen strafbaar feit oplevert. De verdachte wordt dan niet (verder) vervolgd.

Als de officier van justitie besluit de zaak zelf af te doen en u hebt aangegeven uw schade te willen verhalen op de dader zal de officier van justitie bij de afdoening van de zaak ook uw schade meenemen in de straf.

Slachtoffers en verlof gedetineerden

Sinds januari 2014 kan een tbs'er pas met verlof als eerst is uitgezocht met welke belangen van het slachtoffer rekening gehouden moet worden. Bij de te nemen beslissing over het verlof wordt de visie van het slachtoffer meegewogen. Deze aanpak wordt nu ook uitgeprobeerd bij mensen die in de gevangenis zitten voor een levensdelict.

Europees beschermingsbevel

Op 1 maart gaat de richtlijn voor een Europees beschermingsbevel van kracht. Deze richtlijn regelt de bescherming van slachtoffers door beschermingsmaatregelen (zoals contactverboden), die zijn opgelegd in de ene lidstaat ook in de andere lidstaat te laten gelden.

Kan ik bezwaar maken als mijn zaak wordt afgesloten zonder dat zij door een rechtbank is beoordeeld?

Als de officier van justitie besluit de zaak zelf af te doen door een strafbeschikking op te leggen of de verdachte niet te vervolgen (niet te vervolgen in de zin van dagvaarden) dan kunt u daartegen bezwaar maken bij het Gerechtshof. U kunt ook bezwaar instellen bij die instantie als de officier van justitie wel vervolgt, maar voor een strafbaar feit dat u verkeerd gekozen vindt, bij voorbeeld een te licht delict.

Als de verdachte wordt gedagvaard en u wilt dat eigenlijk niet (meer), dan kunt u de officier van justitie schriftelijk vragen om de dagvaarding weer in te trekken. De officier van justitie zal dat verzoek zeker serieus afwegen, maar is niet verplicht daaraan gevolg te geven.

Ik ben een buitenlander. Hoe worden mijn rechten en belangen beschermd?

Als u een niet-Nederlander bent die in Nederland slachtoffer is geworden van een strafbaar feit heeft u alle rechten die hierboven en -beneden zijn aangeduid. U heeft bovendien enkele toegevoegde rechten om uw deelname aan het strafproces gemakkelijker te maken.

Indien u geen Nederlands spreekt zal er een gratis tolk ter beschikking komen als u moet worden gehoord door de politie of als getuige door de rechter-commissaris.

Indien u een slachtoffer van mensenhandel bent zonder verblijfsvergunning dan kunt u op enkele rechten aanspraak maken. Deze hangen wel af van uw bereidheid om met de autoriteiten mee te werken in het opsporingsonderzoek. U wordt in de gelegenheid gesteld gedurende een periode van maximaal drie maanden na te denken of u dit wilt. Als u meewerkt, kunt u een tijdelijke verblijfsvergunning krijgen voor een periode van in eerste instantie een jaar gedurende welke u ook zou mogen werken in Nederland. De vergunning wordt zo spoedig mogelijk na de aangifte afgegeven, meestal binnen 24 uur. Afhankelijk van hoe de strafzaak verloopt, alsmede van uw persoonlijke omstandigheden kan ook een permanente verblijfsvergunning tot de mogelijkheid behoren.

Meer informatie:

Wetboek van Strafvordering - in Nederlands

Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het wetboek van strafvordering, het wetboek van strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces

De wet op de Rechtsbijstand - in Nederlands

Vreemdelingenwet - in Nederlands

Jeugdwet - in Nederlands

Aanwijzing slachtofferzorg - in Nederlands

Aanwijzing huiselijk geweld - in Nederlands

Aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik - in Nederlands

Aanwijzing opsporing en vervolging inzake kindermishandeling - in Nederlands

1. Slachtofferverklaring

Een schriftelijke slachtofferverklaring beschrijft de gevolgen van het delict op het leven van het slachtoffer. U mag de medische, psychische, sociale en economische gevolgen van uw slachtofferschap opnemen, maar u mag niets zeggen over het bewijs, de schuld van de verdachte of de straf die u het meest wenselijk vindt.

Uw slachtofferverklaring kan tijdens het voorbereidende onderzoek met hulp van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland schriftelijk worden opgesteld en – bij ernstige misdrijven – ook worden voorgelezen ter terechtzitting. OP de zitting bent u vrij om niet de schriftelijke verklaring voor te lezen maar iets anders te zeggen, zolang het gaat om de gevolgen van het misdrijf voor uw persoonlijke alledaagse leven. U kunt het ook bij een schriftelijke verklaring laten.

Ook kan het voorkomen dat de rechter of de officier uw verklaring (deels) voorlezen ter zitting.

De misdrijven waarbij het slachtoffer het recht heeft om ter zitting te spreken (spreekrechtwaardige delicten) zijn alle misdrijven waarop 8 jaar of meer gevangenisstraf staat. Ook zijn enkele misdrijven apart genoemd, zoals kinderpornografie, ontucht met bewusteloze personen of met geestelijk gestoorde minderjarigen, het aanzetten van minderjarigen tot ontucht, ontucht met misbruik van een gezagsrelatie, met minderjarigen tussen 16 en 18 jaar, het tot prostitutie dwingen van minderjarigen, mensenhandel, bedreiging, mishandeling met zwaar lichamelijk letsel tot gevolg, vechterij met dood als gevolg, dood of zwaar lichamelijk letsel door schuld, afpersing en dood of zwaar lichamelijk letsel als gevolg van verkeersmisdrijven.
Het spreekrecht ter zitting komt ook toe aan de nabestaanden van slachtoffers van deze misdrijven.

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(OLD)3 - Mijn rechten na de terechtzitting

Kan ik in beroep gaan tegen een vonnis of als de verdachte niet wordt veroordeeld?
Is verder nog beroep mogelijk?
Welke rechten heb ik nadat het vonnis onaantastbaar is geworden?
Meer informatie

Kan Ik in beroep gaan tegen een vonnis of als de verdachte niet wordt veroordeeld?

De terechtzitting zal uitmonden in een vonnis, dat de verdachte wel of niet schuldig verklaart en bij schuldigverklaring een straf oplegt. Alleen de veroordeelde en de officier van justitie hebben het recht om in beroep te gaan tegen dit vonnis. U bent geen partij in het strafproces dus u heeft dit recht niet. Als u een civiele vordering tot schadevergoeding hebt ingediend wordt daarover ook in het vonnis een beslissing gegeven. Als de verdachte wordt veroordeeld wordt hij ook veroordeeld tot het betalen van de toegewezen vordering, maar deze vordering kan ook worden afgewezen of maar gedeeltelijk worden toegewezen. Indien in zo'n geval de veroordeelde of de officier van justitie in beroep gaat, dan zal het gerechtshof uw civiele vordering ook opnieuw beoordelen, dus dan hoeft u niet een nieuwe claim in te dienen maar u moet wel uw vordering handhaven.
Er is maar één situatie waarin u zelf een recht hebt om in beroep te gaan: wanneer u zich gevoegd heeft als benadeelde partij met een civiele schadevordering en deze (gedeeltelijk) niet wordt toegewezen en noch de veroordeelde noch de officier van justitie in beroep gaat tegen het vonnis. De afgewezen vordering moet een groter bedrag omvatten dan 1.750 Euro. Uw beroep moet ingesteld worden bij de civiele kamer van het Gerechtshof binnen drie maanden na het vonnis. U moet zich ter zitting laten vertegenwoordigen door een advocaat.
Ongeacht of u als benadeelde partij een civiele vordering in het strafproces hebt ingebracht, heeft u als slachtoffer van een ernstig misdrijf in de meeste gevallen het recht om te spreken, in eerste aanleg (bij de rechtbank) en in de zitting van het gerechtshof in hoger beroep, indien veroordeelde en/of het openbaar ministerie beroep hebben ingesteld. Dit recht is niet afhankelijk van de vraag of u al in eerste aanleg gesproken heeft. Het hoger beroep kan ook gebruikt worden om als slachtoffer voor het eerst ter zitting te spreken. Laat u hierover desgewenst door de officier van justitie of door slachtofferhulp nader informeren.

Is verder nog beroep mogelijk?

Als ook het gerechtshof uw civiele vordering als benadeelde partij heeft afgewezen heeft u geen verdure mogelijkheden om in beroep te gaan. Echter, indien de veroordeelde of de officier van justitie tegen het arrest van het hof in cassatie gaan bij de Hoge Raad, zult u daarvan bericht krijgenen knt u er voor zorgen dat uw advocaat (u mag het niet zelf) een schriftelijk document met uw bezwaren inzendt ter behandeling door de Hoge Raad in het kader van de behandeling van het cassatieberoep. De schriftelijke procedure sluit verschijnen en spreken uit.
Heeft de rechter uw civiele vordering (deels) niet –ontvankelijk verklaard dan kunt u in een civiele procedure proberen alsnog de schade te verhalen.

Welke rechten heb ik nadat het vonnis onaantastbaar is geworden?

Nadat het vonnis onaantastbaar is geworden (in kracht van gewijsde is) kunt u dat niet meer juridisch aanvechten.
Als u slachtoffer bent van een spreekrechtwaardig delict kunt u desgevraagd op de hoogte worden gehouden van de invrijheidstelling van de dader als deze is veroordeeld tot een gevangenisstraf of TBS.
Indien nodig, kunnen beschermende maatregelen, zoals een verblijf in een veilige woonvoorziening, blijven bestaan. U kunt ook een beroep blijven doen op de hulp en steun die Slachtofferhulp Nederland kan bieden.
U kunt altijd een advocaat raadplegen, maar de kosten daarvan komen volledig voor uw rekening. Gesubsidieerde rechtshulp houdt op nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.
In de meeste zaken waarin de rechter een schadevergoeding toewijst legt hij de schadevergoeding ook als maatregel op aan de verdachte. In dat geval zorgt het Centraal Justitieel Incasso Bureau voor de inning van de schadevergoedingsmaatregel en zal dat bureau daarover contact met u opnemen. In het enkele geval dat de rechter de toegewezen schadevergoeding niet tevens als maatregel heeft opgelegd dient u die in beginsel zelf te incasseren met behulp van een deurwaarder.
Krijgt u na 1 januari 2011 een schadevergoeding toegewezen voor een geweld- of zedendelict en wordt de dader veroordeeld tot een schadevergoedingsmaatregel dan zal de staat de schadevergoeding aan u uitkeren als de dader niet binnen 8 maanden heeft betaald. De staat zal daarna doorgaan met het innen van de schadevergoeding bij de dader.

Meer informatie:

Wetboek van Strafvordering – in Nederlands
Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het wetboek van strafvordering, het wetboek van strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces
De wet op de Rechtsbijstand – in Nederlands
De wet Schadefonds Geweldsmisdrijven – in Nederlands
Wet op de jeugdzorg – in Nederlands en Engels
Aanwijzing spreekrecht en schriftelijke slachtofferverklaring – in Nederlands

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(OLD)2 - Mijn rechten gedurende de terechtzitting

Hoe kan ik in de terechtzitting betrokken zijn?
Wat zijn mijn rechten als getuige?

Ik ben minderjarig. Heb ik andere of meer rechten?
Kan ik rechtshulp krijgen?
Hoe kan ik worden beschermd als ik in gevaar ben?
Hoe kan ik schadevergoeding claimen van de dader of compensatie krijgen van de overheid?
Zijn er mogelijkheden om tot een schikking of bemiddeling te komen tussen de dader en mij?
Ik ben een buitenlander. Hoe worden mijn rechten en belangen beschermd?
Meer informatie

Hoe kan ik in de terechtzitting betrokken zijn?

U kunt ter zitting aanwezig zijn als toeschouwer, slachtoffer, benadeelde partij en als getuige.

Als u hebt aangegeven bij de terechtzitting aanwezig te willen zijn wordt u door de officier van justitie op de hoogte gesteld van de plaats en tijd van de zitting. U mag aanwezig zijn bij alle publieke rechtszittingen, ook zonder dat u zich heeft aangemeld. Indien de rechtbank besluit dat de zaak in beslotenheid wordt behandeld – hetgeen kan gebeuren – dient u toestemming te vragen om aanwezig te mogen blijven. Strafzaken met een jeugdige dader worden in beginsel altijd in beslotenheid behandeld. Als slachtoffer of nabestaande wordt u toegang verleend tenzij de rechter om bijzondere redenen anders beslist. U hoeft als slachtoffer niet aanwezig te zijn in de rechtszitting over uw zaak, tenzij u wordt opgeroepen als getuige. In dat geval bent u verplicht als getuige te verschijnen.

U kunt ook als benadeelde partij deelnemen aan de zitting. Mocht u in het voorbereidend onderzoek geen civiele vordering ingediend hebben en wenst u dat alsnog te doen dan kan dat nog mondeling ter zitting. Uw vordering moet behoorlijk onderbouwd worden en u moet hem naar voren brengen voordat de officier van justitie zijn requisitoir zal houden.

De benadeelde/het slachtoffer heeft het recht een ingediende civiele vordering nader toe te lichten. Ook nieuw en aanvullend bewijs van de schade kan dan nog ingebracht worden, maar alleen in de vorm van documenten. U mag geen getuigen of deskundigen aanbrengen.

Noch als slachtoffer, noch als benadeelde partij die zich civiel gevoegd heeft, mag u zich direct tot de verdachte of andere procesdeelnemers wenden met vragen of opmerkingen. U mag wel de rechter verzoeken om aan hen bepaalde door u wenselijk geachte vragen te stellen. U mag als benadeelde partij ook vragen om inzage in bepaalde in het dossier opgenomen stukken. Met ingang van 1 januari 2011 heeft u als slachtoffer recht op inzage van het dossier. De officier van justitie kan inzage in bepaalde gevallen weigeren. Weigert de officier van justitie inzage dan kunt u beroep instellen bij de rechtbank.

Als u slachtoffer bent van een ernstig misdrijf heeft u in de meeste gevallen het recht om ter zitting mondeling een verklaring af te leggen over de gevolgen die het strafbare feit voor u heeft gehad. Dit heet ook wel spreekrecht (in engels Victim Impact Statement). Die verklaring moet u zelf afleggen en de rechtbank zal u daarvoor gebruikelijk tien tot vijftien minuten geven. Als u in het voorbereidend onderzoek een schriftelijke slachtofferverklaring heeft opgesteld of doen opstellen, kunt u die voorlezen. U kunt echter ook altijd besluiten het bij de schriftelijke verklaring te laten en niet te spreken ter zitting. Soms zal de rechter of officier van justitie (een deen van) uw schriftelijke verklaring voorlezen in de rechtszaal.

U kunt zich ter zitting doen bijstaan door een advocaat en u kunt deze ook machtigen om u te vertegenwoordigen op de zitting. De niet gesubsidieerde kosten van rechtsbijstand kunnen in de civiele schadevordering worden opgenomen.

Wat zijn mijn rechten als getuige?

Indien u bent opgeroepen als **getuige** bent u verplicht ter zitting te verschijnen en te getuigen onder de eed of de belofte de waarheid te zullen vertellen. Het is de officier van justitie die u oproept en als u dringende redenen hebt om niet ter zitting te willen getuigen kunt u daarover met hem contact zoeken. Het is mogelijk dat dan ter zitting wordt besloten u op een andere manier, buiten de rechtszitting, te doen horen, bij voorbeeld door een rechter-commissaris.

De rechtbank kan besluiten u als getuige te horen zonder dat de verdachte daarbij aanwezig is. De raadsman van de verdachte blijft dan wel ter zitting aanwezig. Vóór uw verklaring als getuige zult u niet in de rechtszaal zitten, tenzij u als eerste getuige gehoord wordt. De rechtbanken werken eraan het gebouw zo in te richten dat ongewenste confrontatie in wachtruimten met verdachten kunnen worden voorkomen.

In bepaalde gevallen kan de voorzitter bepalen dat in afwijking van de hoofdregel de zitting met gesloten deuren zal worden gehouden. De risico's van openbaarheid voor de belangen van minderjarigen en slachtoffers kunnen daarbij een rol spelen.

Het getuigenverhoor begint met de vraag naar uw personalia: naam, geboortedatum, beroep, woonplaats en naar uw relatie tot de verdachte. Dan zal u worden gevraagd of u de eed danwel de belofte wilt afleggen dat u naar waarheid zal getuigen. Na uw getuigenis kunnen u nog aanvullende vragen worden gesteld, via de voorzitter, die bepaalde vragen ook kan beletten. Voor meer informatie over uw rechten als getuigen kunt u de folder raadplegen die u ontvangt met de oproeping ter zitting.

Ik ben minderjarig. Heb ik andere of meer rechten?

Als u een minderjarig slachtoffer bent dat ter zitting moet getuigen, zal dit al snel leiden tot een gedeeltelijk besloten behandeling, voor de duur van het getuigenverhoor. Als getuigenissen in het voorbereidend onderzoek zijn afgelegd die audiovisueel zijn vastgelegd kan worden afgezien van oproeping van de minderjarige ter zitting, omdat zulke banden als bewijsmiddel kunnen dienen.

Kan ik rechtshulp krijgen?

U kunt zich op de terechtzitting door een advocaat laten bijstaan. In beginsel betaalt u de kosten voor een advocaat zelf. Als u weinig inkomen heeft kunt in aanmerking komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. Of u hiervoor in aanmerking komt kunt u navragen bij het Juridisch loket of uw advocaat. Slachtoffers van ernstige geweld- en zedendelicten kunnen ongeacht het inkomen ook in aanmerking komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. Het Juridisch loket kan u daarover verder informeren.

Hoe kan ik worden beschermd als ik in gevaar ben?

Onder omstandigheden kunt u als bedreigde getuige worden aangemerkt, waarvan niet wordt verwacht dat deze ter terechtzitting (in het openbaar) zal getuigen. De rechter-commissaris neemt dan het getuige-verhoor af en houdt uw identiteit anoniem. U verschijnt dan niet ter terechtzitting en uw verklaring zal als een anonieme getuigenverklaring ter zitting behandeld worden. Als u meent dat uw leven, gezondheid, de veiligheid van u of uw naasten of uw economische bestaanszekerheid bedreigd zouden kunnen raken als gevolg van uw verklaringen, spreek daar dan over met de officier van justitie die uw zaak behandelt.

Hoe kan ik schadevergoeding claimen van de dader of compensatie krijgen van de overheid?

U kunt schadevergoeding van de dader krijgen langs de weg van de schadebemiddeling door de politie of het Openbaar ministerie of langs de weg van het indienen van een schadevordering als civiele partij in de strafprocedure (voeging). U kunt zowel materiële als immateriële (psychologische e.d.) schade claimen. Vermogensschade omvat mede de kosten van medische zorg en diensten,gederfde winst, beschadigde goederen etc. Psychologische schade omvat pijn en leed veroorzaakt door het strafbare feit.

De voeging als civiele partij met een schadevordering wordt meestal voorbereid gedurende het voorbereidende onderzoek. Die vordering zal met een formulier dienen te worden gedaan, dat u zal worden toegestuurd door de behandelende officier van justitie. Indien u dat wilt kan een medewerker van Slachtofferhulp Nederland u helpen met het invullen van het formulier: dat wordt u aangeraden vanwege de complexiteit van de materie. U dient zoveel

mogelijk alle bescheiden die kunnen dienen om de schade aannemelijk te maken toe te voegen aan het formulier (rekeningen voor medische en psychologische consulten en voor de vervanging van vernielde goederen e.d.). In uw vordering mag u ook de kosten opnemen die verbonden zijn aan uw deelname aan het strafproces.
Uw vordering als civiele partij moet bij voorkeur via de officier van justitie worden ingebracht en aan hem worden toegezonden minimaal twee weken voor de terechtzitting. Officier en rechter kunnen daarvan dan via het dossier kennis nemen. U kunt echter ook nog mondeling ter zitting een vordering indienen: het risico dat die dan zal worden afgewezen is echter groot omdat dan een zorgvuldige beoordeling daarvan niet gemakkelijk meer plaats kan vinden.
De rechtbank zal de schade en de schadevordering beoordelen en indien deze beide duidelijk en goed onderbouwd zijn en voortvloeien uit het tenlastegelegde strafbare feit, zal de rechtbank de vordering toewijzen als de verdachte wordt veroordeeld. Compensatie zal vrijwel altijd zijn in de vorm van geld en de rechtbank zal het bedrag dat u toegewezen wordt precies vaststellen. In de praktijk zult u volledige vergoeding krijgen voor uw vermogensschade en een zeker bedrag dat de rechtbank passend acht bij de geleden psychologische schade.
Veroordeelt de rechter de dader tot een schadevergoedingsmaatregel dan zal het Centraal Justitieel Incassobureau de schade voor u innen bij de dader. Krijgt u na 1 januari 2011 een schadevergoeding toegewezen voor een geweld- of zedendelict en wordt de dader veroordeeld tot een schadevergoedingsmaatregel dan zal de staat de schadevergoeding aan u uitkeren als de dader niet binnen 8 maanden heeft betaald.
Als slachtoffer van een geweldsmisdrijf (waaronder ook verkrachting e.d. valt) kunt u ook een verzoek om **schadevergoeding van de overheid** indienen. Uw verzoek moet worden ingediend bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven, binnen drie jaar na het strafbare feit. Raadpleegt u de documentatie over compensatie voor slachtoffers van misdrijven (beschikbaar in Engels en in het Nederlands en vele andere talen) van het European Judicial Network u mag dit doen naast een civiele vordering in de strafprocedure en ongeacht de eventuele toekenning van die vordering.

Zijn er mogelijkheden om tot een schikking of bemiddeling te komen tussen de dader en mij?

Gedurende de fase van de terechtzitting zijn er geen mogelijkheden om bemiddeling of schikking te komen met de dader als het gaat om de schade. Ook in deze fase is het echter mogelijk om in gesprek te gaan met de dader. De stichting Slachtoffer in Beeld begeleid slachtoffers en daders die met elkaar in contact willen komen.

Ik ben een buitenlander. Hoe worden mijn rechten en belangen beschermd?

Als u een niet-Nederlander bent die in Nederland slachtoffer is geworden van een strafbaar feit heeft u alle rechten die hierboven en -beneden zijn aangeduid. U heeft bovendien enkele toegevoegde rechten om uw deelname aan het strafproces gemakkelijker te maken.
Indien u geen Nederlands spreekt zal er een gratis tolk ter beschikking komen als u moet worden gehoord door de rechtbank.
Als u een schadevergoeding heeft geclaimd kunt u ter zitting gebruik maken van een tolk om uw vordering toe te lichten. Deze tolk zal niet kostenloos zijn, maar de kosten kunnen in de vordering worden opgenomen en zullen voor rekening van de verdachte worden gebracht als hij wordt veroordeeld.
Vanaf 1 januari 2011 heeft u als slachtoffer recht op de bijstand van een tolk ter terechtzitting. Als u de officier van justitie tijdig hiervan op de hoogte brengt dan zal de officier van justitie een tolk oproepen en zijn hieraan voor u geen kosten verbonden.

Meer informatie:

Wetboek van Strafvordering – in Nederlands
Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het wetboek van strafvordering, het wetboek van strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces
De wet op de Rechtsbijstand – in Nederlands
De wet Schadefonds Geweldsmisdrijven – in Nederlands
Wet op de jeugdzorg – in Nederlands en Engels
Aanwijzing slachtofferzorg – in Nederlands
Aanwijzing spreekrecht en schriftelijke slachtofferverklaring – in Nederlands
Aanwijzing huiselijk geweld – in Nederlands
Aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik – in Nederlands
Aanwijzing opsporing en vervolging inzake kindermishandeling – in Nederlands

1. Slachtofferverklaring

Een schriftelijke slachtofferverklaring beschrijft de gevolgen van het delict op het leven van het slachtoffer. U mag de medische, psychische, sociale en economische gevolgen van uw slachtofferschap opnemen, maar u mag niets zeggen over het bewijs, de schuld van de verdachte of de straf die u het meest wenselijk vindt.

Uw slachtofferverklaring kan tijdens het voorbereidende onderzoek met hulp van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland schriftelijk worden opgesteld en – bij ernstige misdrijven – ook worden voorgelezen ter terechtzitting. OP de zitting bent u vrij om niet de schriftelijke verklaring voor te lezen maar iets anders te zeggen, zolang het gaat om de gevolgen van het misdrijf voor uw persoonlijke alledaagse leven. U kunt het ook bij een schriftelijke verklaring laten.

Ook kan het voorkomen dat de rechter of de officier uw verklaring (deels) voorlezen ter zitting.

De misdrijven waarbij het slachtoffer het recht heeft om ter zitting te spreken (spreekrechtwaardige delicten) zijn alle misdrijven waarop 8 jaar of meer gevangenisstraf staat. Ook zijn enkele misdrijven apart genoemd, zoals kinderpornografie, ontucht met bewusteloze personen of met geestelijk gestoorde minderjarigen, het aanzetten van minderjarigen tot ontucht, ontucht met misbruik van een gezagsrelatie, met minderjarigen tussen 16 en 18 jaar, het tot prostitutie dwingen van minderjarigen, mensenhandel, bedreiging, mishandeling met zwaar lichamelijk letsel tot gevolg, vechterij met dood als gevolg, dood of zwaar lichamelijk letsel door schuld, afpersing en dood of zwaar lichamelijk letsel als gevolg van verkeersmisdrijven.

Het spreekrecht ter zitting komt ook toe aan de nabestaanden van slachtoffers van deze misdrijven.

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(OLD)4 - Hulp en ondersteuning van slachtoffers van strafbare feiten

Slachtofferhulp Nederland
Stichting CoMensha
Steunpunten Huiselijk Geweld
Juridisch Loket

Slachtofferhulp Nederland

Slachtofferhulp Nederland biedt slachtoffers van strafbare feiten (en andere ernstige gebeurtenissen, zoals rampen of verkeersongevallen) emotionele steun, ondersteuning in het strafproces en hulp bij het krijgen van schadevergoeding. Deze ondersteuning is gratis.

Slachtofferhulp Nederland biedt hulp bij het invullen van voegingsformulieren, stelt samen met u een schriftelijke slachtofferverklaring op of helpt u bij het voorbereiden van het spreekrecht. Zo nodig begeleidt Slachtofferhulp u op de zitting of bij een gesprek met de officier van justitie.
Na een ingrijpende gebeurtenis kunt u hinder ervaren in het dagelijks leven. Ieder mens gaat op zijn of haar eigen manier om met een ingrijpende gebeurtenis. Het kan zijn dat u over de gebeurtenis wilt praten. Ook hiervoor kunt u bij Slachtofferhulp Nederland terecht.

Werkwijze van Slachtofferhulp Nederland

Contact Slachtofferhulp Nederland

Stichting CoMensha

Stichting CoMensha is het Nederlandse Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel. CoMensha fungeert als landelijk meldpunt voor de centrale aanmelding, plaatsing en registratie van slachtoffers van mensenhandel. CoMensha zet zich in voor de belangen en rechten van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel in Nederland.
initieert en coördineert verschillende lokale netwerken van mensenhandel. Daarin werken alle organisaties samen die een rol spelen in de begeleiding van de slachtoffers, zoals de politie, Slachtofferhulp of de advocatuur.
geeft informatie en advies aan slachtoffers van mensenhandel.
biedt hulp bij het vinden van een veilige verblijfsvoorziening.
biedt assistentie bij het verkrijgen van sociale ondersteuning.

Contact CoMensha

Steunpunten Huiselijk Geweld

Bij een steunpunt huiselijk geweld kunnen slachtoffers, plegers of andere betrokkenen bij huiselijk geweld en professionals advies krijgen over te nemen stappen om geweld in de privésfeer te doen stoppen. De steunpunten zijn een soort front office voor de samenwerkende lokale/regionale instanties. Op de website van Huiselijk geweld kunt u een organisatie vinden die u kan helpen.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is er voor iedereen (kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen) die te maken heeft met huiselijk geweld. Elke regio heeft zijn eigen Veilig Thuisorganisatie. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning aan slachtoffers, plegers, omstanders als professionals.

Werkwijze Veilig Thuis

Contact Veilig Thuis

Wat kunt u doen bij huiselijk geweld?

Juridisch Loket

Het Juridisch Loket helpt u met juridische vragen. Bij het Juridisch Loket kunnen mensen met een laag inkomen en weinig vermogen terecht voor gratis advies. Samen met u zoekt het Juridisch Loket naar de juiste oplossingen. Op de website van Het Juridisch Loket kunt u informatie, tips en voorbeeldbrieven vinden.

Werkwijze van Het Juridisch Loket

Contact Het Juridisch Loket

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf

Welke informatie kan ik verwachten van de autoriteiten (bijvoorbeeld politie, officier van justitie) na het misdrijf, maar nog vóór ik aangifte van het misdrijf doe?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
how to report the crime
victim support
personal protection
legal aid and advice
compensation
interpreting and translating services
mediation
reimbursement of expenses
other – please describe

Ik woon niet in het EU-land waar het misdrijf heeft plaatsgevonden (EU-burgers en niet-EU burgers). Hoe worden mijn rechten beschermd?

Welke informatie krijg ik als ik een misdrijf aangeef?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
***who to contact** at the local police or prosecutor's office for updates on the case*
*the decision **not to investigate** or to **close the investigation***
*the decision **not to prosecute** the suspect*
*the **release** or **escape** of the offender from custody*
***time** and **place** of the trial*
*the **criminal charges** against the suspect*

Kom ik in aanmerking voor gratis vertolking of vertaling (wanneer ik contact opneem met de politie of andere autoriteiten of tijdens het onderzoek en het proces)?

(Please delete when inserting data)When? Under what conditions?

Hoe zorgen de autoriteiten ervoor dat ik alles begrijpen kan en begrepen word (als ik een kind ben; als ik gehandicapt ben)?

(Please delete when inserting data)Please describe how the authority ensures the victims' rights to understand and to be understood (information in Braille, easy-to understand language, child friendly language etc…)

Opvang slachtoffers

Wie biedt slachtofferhulp?

Verwijst de politie mij automatisch door naar slachtofferhulp?

(gelieve te schrappen bij het invoeren van gegevens) gelieve te specificeren of de politie te vernemen of hij of zij slachtoffer wenst te worden geraakt door een dienst voor steun aan slachtoffers of de politie meldt of slachtoffers die het slachtoffer eventueel contact opnemen met een organisatie voor slachtofferhulp

Hoe wordt mijn persoonlijke levenssfeer beschermd?

Moet ik eerst aangifte van een misdrijf doen voordat ik toegang heb tot slachtofferhulp?

Persoonlijke bescherming als ik in gevaar verkeer

Welke vormen van bescherming worden geboden?

Wie kan mij bescherming bieden?

Wordt door iemand beoordeeld of het risico bestaat dat de dader mij verdere schade toebrengt?

Wordt door iemand beoordeeld of het risico bestaat dat het strafrechtsstelsel mij verdere schade toebrengt (tijdens het onderzoek en het proces)?

Welke bescherming wordt geboden voor zeer kwetsbare slachtoffers?

Ik ben minderjarig – heb ik bijzondere rechten?

Een lid van mijn gezin is overleden ten gevolge van het misdrijf – wat zijn mijn rechten?

Een lid van mijn gezin was slachtoffer van een misdrijf – wat zijn mijn rechten?

Heb ik toegang tot bemiddeling/mediation? Onder welke voorwaarden? Ben ik in veiligheid tijdens bemiddeling/mediation?

Waar vind ik de wetgeving waarin mijn rechten worden vermeld?

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

Hoe geef ik een misdrijf aan?

Hoe kom ik er achter wat de stand van zaken is?

Kom ik in aanmerking voor rechtsbijstand (tijdens het onderzoek of tijdens het proces)? Onder welke voorwaarden?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
Am I entitled to legal assistance?
Am I entitled to legal representation?
Is it for free? Onder welke voorwaarden?

Kan ik aanspraak maken op onkostenvergoeding (voor deelname aan het onderzoek/het proces)? Onder welke voorwaarden?

Kan ik beroep instellen als mijn zaak gesloten wordt voordat er een proces plaatsvindt?

Kan ik betrokken worden bij het proces?

Wat is mijn officiële rol binnen het rechtsstelsel? Figureer ik bijvoorbeeld als slachtoffer, getuige, burgerlijke partij of particuliere aanklager, of kan ik daarvoor kiezen?

Wat zijn mijn rechten en plichten in deze hoedanigheden?

Kan ik tijdens het proces een verklaring afleggen of getuigen? Onder welke voorwaarden?

Welke informatie ontvang ik tijdens het proces?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
progress on the case
the final ruling?

Heb ik toegang tot de procesdossiers?

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik in beroep gaan tegen de beslissing?

Wat zijn mijn rechten na de veroordeling?

Heb ik recht op ondersteuning of bescherming na het proces? Voor hoe lang?

Welke informatie krijg ik als de dader wordt veroordeeld?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
length of sentence
type or category of prison
name of prison or institution(in same country or abroad)

Word ik ervan op de hoogte gesteld wanneer de dader in vrijheid wordt gesteld (ook wanneer hij vervroegd of voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld) of ontsnapt uit de gevangenis?

Word ik betrokken bij beslissingen over invrijheidsstelling of voorwaardelijke invrijheidstelling? Kan ik bijvoorbeeld een verklaring afleggen of beroep instellen?

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Schadevergoeding

Via welke procedure kan ik van de dader schadevergoeding vorderen? (bv. rechtszaak, burgerlijke vordering, voeging)

Het gerecht heeft de dader ertoe veroordeeld mij schadevergoeding te betalen. Hoe kan ik ervoor zorgen dat de dader betaalt?

Als de dader niet betaalt, kan de staat het bedrag dan voorschieten? Onder welke voorwaarden?

Heb ik recht op een schadevergoeding van de staat?

*(Please delete when inserting data) (**Instruction from validator**: please provide basic information on deadlines and procedures on claiming state compensation. Please do not reply by inserting a link to the section on state compensation in the European Judicial Network - Atlas as that link soon will be unavailable)*

Heb ik recht op schadevergoeding als de dader niet veroordeeld is?

Heb ik recht op een voorschot op dringende gronden in afwachting van de beslissing over mijn vordering tot schadevergoeding?

Laatste update: 22/03/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 - Mijn rechten op ondersteuning en bijstand

Met wie moet ik als slachtoffer van een misdrijf contact opnemen voor ondersteuning en bijstand?

*(Please delete when inserting data)***Provide contact details**:
Victim support organisations
provided by state
provided by non-governmental bodies (NGOs)
probation and mediation services
police
local authorities

Organisaties voor slachtofferhulp

(Please delete when inserting data) (Please provide for telephone numbers)
general hotline
hotline for specific types of crime (list crime types).

Is slachtofferhulp gratis?

Wat voor steun kunnen overheidsdiensten of autoriteiten mij bieden?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
medical support
psychological and emotional support
accommodation, including shelters
legal advice
ander

Wat voor steun kunnen niet-gouvernementele organisaties mij bieden?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
medical support
psychological and emotional support
accommodation, including shelters
legal advice
ander

Laatste update: 22/03/2016
De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.